

УДК 658.155.2

ДЖЕРЕЛЕЙКО Світлана Дмитрівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
<https://orcid.org/0000-0002-4018-2481>
e-mail: svetadzereleiko@gmail.com

ЛОПАТОВСЬКИЙ Віктор Григорович

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0000-0002-8830-1398>
e-mail: viktor_lopatovskyi@khmnu.edu.ua

ШПИЛЬОВИЙ Віктор Андрійович

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, фінансів, обліку і аудиту
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», Київ
<https://orcid.org/0000-0002-6071-9522>
e-mail: vera_bsh.21@ukr.net

**ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТЬ «ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ»
ТА «ГРОШОВІ КОШТИ»**

Отримані результати теоретичних досліджень стають підґрунтям практичної діяльності підприємств та є основою для розробки програм, проектів, корпоративних та функціональних стратегій підприємства. А тому теоретичне дослідження уточнення суті понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти» є актуальним з точки зору оптимізації управлінських процесів у фінансовому менеджменті та налагодження дієвої внутрішньої та зовнішньої комунікацій з коректним використанням зазначених понять. Метою даної наукової статті є дослідження суті дефініцій «фінансові ресурси» та «грошові кошти» та уточнення їх спільних та відмінних характеристик. В статті розглянуто поняття «ресурси» та їх характерні риси. Досліджені різні підходи вчених до трактування фінансових ресурсів, їх особливості та відмінності. Отримані результати систематизовано в таблиці з виділенням ключового означення, яким стали: грошові фонди, грошові ресурси, високоліквідні активи, власні і позикові фонди, цільове спрямування та джерела надходження (внутрішні та зовнішні). Визначена роль грошових коштів у фінансово-господарській діяльності підприємства. Грошові кошти постійно надходять на рахунки у банк або в касу у вигляді виручки від реалізації або доходів і вибувають при здійсненні платежів. Вітчизняні вчені визначають грошові кошти як надходження і вибуття грошових одиниць підприємства та їх еквівалентів, генерованих у результаті його господарської діяльності, рух яких пов'язаний з фактором часу, ризику та ліквідності. Доведено, що ототожнюючи фінансові ресурси з грошми, значно звужують поняття «фінансових ресурсів», адже до їх складу входять не лише наявні, але й потенційні грошові кошти. Вважаємо за доцільне трактувати «фінансові ресурси» як сукупність грошових коштів та їх еквівалентів, сформованих у процесі господарської діяльності та отриманні ззовні призначені для виконання фінансових зобов'язань і процесів фінансування відтворення підприємства. Встановлено, що грошові кошти не є тотожними фінансовим ресурсам, а становлять лише їх частину та є найліквіднішим активом підприємства, включаючи готівку в касі, кошти на банківських рахунках в банках, депозити та електронні гроші. Приведене визначення фінансових ресурсів підприємства розкриває основний внутрішній зміст фінансових ресурсів, відповідно до чого з'являється можливість виявлення механізму впливу фінансів на відтворювальний процес, що є перспективою подальших наукових досліджень.

Ключові слова: фінансування, фінансові ресурси, фінансовий менеджмент, грошові кошти, відтворення, розвиток, управління.

JEL classification: M11, O32

DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.2.131.138>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Фінансові ресурси є невід'ємною частиною здійснення функціонування підприємств різних форм власності. У зв'язку з цим сутність фінансових ресурсів є предметом уваги науковців вже багато років. Отримані результати теоретичних досліджень стають підґрунтям практичної діяльності підприємств та є основою для розробки програм, проектів, корпоративних та функціональних стратегій підприємства. В економічному середовищі та щоденному вжитку поширеним є поняття «грошові кошти», які зазвичай використовуються як і в позначенні можливого фінансового забезпечення. Використання в науковій сфері поняття «фінансові ресурси» дозволяє визначити об'єкт фінансового управління та прогнозування та за рахунок цього здійснити обґрунтування форм та методів впливу фінансів підприємства на відтворювальний процес. А тому теоретичне дослідження уточнення суті понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти» є актуальним з точки зору оптимізації управлінських процесів у фінансовому менеджменті та налагодження дієвої внутрішньої та зовнішньої комунікацій з коректним використанням зазначених понять.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Значна кількість робіт вчених-економістів присвячена джерелам формування, ефективності використання фінансових ресурсів підприємства та управлінським питанням в даній сфері. Зокрема, хочемо відмітити ґрунтовність досліджень таких вчених як Азаренкова Г. М. [1], Апопій В. В. [2], Афанасьєв М. В. [3], Базецька Г. І. [4], Біла О.Г. [5], Бланк І.О[7], Бражник Л.В. [8], Гудзь О.Є. [9], Зятковський І. В. [10], Катан Л. І. [12], Коробов М.Я. [13], Омельченко Л. С. [14], Опарін В. М. [15], Поддєрьогін А.М. [16], Пойда-Носик Н. [17], Рибалко Н. О. [18],

Кравчика Ю. В. [19], Єпіфанової І. Ю. [20] та інших.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Однак, з огляду на важливість проблем мобілізації та використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин, актуальним залишається питання побудови міцної теоретичної бази в сфері фінансового менеджменту, яка б дала змогу забезпечити підвищення ефективності практичної фінансової роботи на вітчизняних підприємствах на основі вдосконалення процесу управління фінансовими ресурсами.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою даної наукової статті є дослідження суті дефініцій «фінансові ресурси» та «грошові кошти» та уточнення їх спільних та відмінних характеристик.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Розгляд питання теоретичного наповнення змісту поняття «фінансові ресурси» починаємо з розгляду суті категорії «ресурси», яка також має свої особливості та окремо є об'єктом дослідження багатьох наукових праць. Найбільш розповсюдженим твердженням є те що ресурси це все те, що може бути використане для виробничого процесу. Характерними рисами є:

- потреба в ресурсах пов'язана з процесом суспільного виробництва та створення споживчої вартості;
- структура ресурсів динамічна та залежить від розвитку продуктивних сил і виробничих відносин;
- використання будь – якого виду ресурсів передбачає їх вартісне відтворення (ресурси з матеріально – уречевленої форми переходять у вартісну або фінансову).

Фінансові ресурси виникають на ринковому етапі розвитку суспільного

виробництва, їх відносять до похідних. Однозначно, що фінансові ресурси є грошовим вираженням новоствореної вартості на підприємстві. Тобто джерелом їх формування є валовий внутрішній продукт [12, с. 3].

Також зустрічаємо більш ширше розуміння поняття «фінансові ресурси», як сукупність матеріальних носіїв фінансових відносин чи усі грошові фонди і та частина грошових коштів, яка використовується підприємством у нефондовій формі. Формування та використання фінансових ресурсів на підприємствах – це процес утворення грошових фондів для фінансового забезпечення операційної та інвестиційної діяльності, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання [11]

Тож, першою особливістю «фінансових ресурсів» є їх матеріальний носій. Дана особливість характерна фінансам будь-якої економічної системи, але в різних системах можуть застосовуватися різні форми та методи їх утворення і розподілу.

Фінансові ресурси – це всі грошові кошти підприємства, накопичені в процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, акумульовані в цільових фондах і перетворені у відповідну матеріальну форму або призначені для здійснення визначених витрат [16]. Дане визначення сутності фінансових ресурсів ґрунтується на розширеному їх трактуванні: кошти, наявні у розпорядженні суб'єкта господарювання, що характеризують фінансовий стан підприємства і водночас є джерелом його розвитку; основним джерелом їх формування є валовий національний продукт.

Автори підручника за редакцією А.Поддєрьогіна уточнюють, що до фінансових ресурсів належать грошові фонди й та частина коштів, яка використовується в нефондовій формі [16]. При цьому, наприклад, І. Бланк наголошує, що дана сукупність коштів формується з метою фінансування розвитку підприємства в майбутньому періоді [7].

Н. Пойда-Носик та С. Грабарчук акцентують увагу у визначенні на джерела надходження таких ресурсів, а саме: «надійшли на підприємство за певний період або на дату у процесі реалізації продукції,

основних та оборотних засобів і видачі зобов'язань» [17, 103].

У процесі формування фінансових ресурсів підприємств важливу роль відіграють їх збалансованість і визначення оптимальної структури їхніх джерел. Проте, як свідчить практика, їх структура постійно змінюється під впливом різноманітних факторів, а саме зростання питомої ваги коштів, залучених із зовнішніх джерел, перш за все частки кредиторської заборгованості, яка спричиняє систему не платежів та приводить до зниження інвестиційних можливостей підприємницьких структур [8].

У процесі дослідження суті поняття «фінансові ресурси» вивчили підходи вчених та виокремили ключове означення, що відрізняє одне тлумачення від іншого.

Таким чином, фінансові ресурси можна визначати і як грошові фонди цільового призначення, що формуються в процесі розподілу і перерозподілу суспільного продукту та використовуються у статутних цілях підприємств [2]. Однак у такому визначенні не враховується, що частина фінансових ресурсів підприємства може формуватися в нефондовій формі, що також є важливим з погляду суб'єктів господарювання. Адже за умов формування ринкових відносин грошові кошти використовуються суб'єктами господарювання в міру потреби і наявності, тобто заздалегідь грошові кошти не формуються у відповідні фонди і, таким чином, не виключаються з кругообігу грошових коштів.

Проведення фінансово-господарської діяльності підприємством передбачає, що грошові кошти постійно надходять на рахунки у банк або в касу у вигляді виручки від реалізації або доходів і вибувають при здійсненні платежів. У процесі формування, розподілу, перерозподілу і використання фінансових ресурсів підприємств виникає широкий спектр грошових відносин, які відображають економічний зміст сфери фінансів.

У згаданому контексті фінансові ресурси розглядають також через форму їх вираження, зокрема, як сукупність власних грошових доходів і надходжень ззовні (залучені і позичені кошти) [5; 7], грошові кошти і прирівняні до них потоки, грошові засоби,

кошти, доходи і надходження, що є в розпорядженні підприємства [4], призначені для виконання фінансових зобов'язань підприємства, фінансування поточних витрат і витрат, пов'язаних з розширенням виробництва та підтримки стійкості

фінансово-економічної діяльності господарюючого суб'єкта. Таким чином, вся сукупність фінансових відносин підприємств може бути умовно подана у вигляді грошових потоків і мати чіткі вартісні характеристики.

Таблиці 1

Розкриття поняття «фінансові ресурси» в літературних джерелах

Автор	Трактування поняття	Ключове означення
Поддєрьогін А.М. [16]	грошові кошти, що є в розпорядженні підприємств. Таким чином, до фінансових ресурсів належать грошові фонди й та частина грошових коштів, яка використовується в нефондовій формі.	грошові фонди та кошти в нефондовій формі
Пойда-Носик Н. та Грабарчук С. [17, 103]	сукупність усіх грошових ресурсів, які надійшли на підприємство за певний період або на дату у процесі реалізації продукції, основних та оборотних засобів і видачі зобов'язань	грошові ресурси, що надійшли
Гудзь О. [9]	сукупність усіх високоліквідних наявних активів, які перебувають у розпорядженні підприємства та призначені для виконання фінансових зобов'язань і розширеного відтворення, пов'язуючи їх обсяг та склад із платоспроможністю підприємства	високоліквідні активи
Коробов М.Я. [13]	власні і позичкові грошові фонди цільового призначення, які формуються в процесі розподілу і перерозподілу національного багатства, внутрішнього валового продукту і національного доходу та використовуються у статутних цілях підприємства»	власні і позичкові грошові фонди цільового призначення
В.Опарін [15]	ресурси є динамічним поняттям, з цільовим спрямуванням	цільове спрямування
Зятковский І. та Моляков Д. [10]	грошові фонди цільового призначення, сформовані у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, створеного на підприємстві, якими воно володіє, розпоряджається на правах власності або повного господарського відання і використовує на статутні потреби	фінансові ресурси як результат використання грошових коштів
Рибалко Н. О. [18]	сукупність активів підприємства, сформованих із зовнішніх та внутрішніх джерел, що знаходяться в розпорядженні підприємства на правах власності або тимчасового володіння й які використовуються для погашення фінансових зобов'язань та забезпечення безперервності функціонування підприємства	Сукупність активів зовнішніх і внутрішніх джерел

В західній економічній літературі взагалі використовується тільки поняття «вхідні грошові потоки», в українській – «фінансові ресурси підприємств». Вітчизняні вчені визначають грошові кошти як надходження і вибуття грошових одиниць підприємства та їх еквівалентів, генерованих у результаті його

господарської діяльності, рух яких пов'язаний з фактором часу, ризику та ліквідності [1]. Тобто автори визнають, що грошовий потік (рух грошових коштів) представляє собою процес надходження грошових коштів на рахунки або в касу підприємства та використання грошових

коштів з банківських рахунків або каси при здійсненні платежів суб'єктом господарювання.

Надходження і використання коштів показує рух грошових коштів, грошові потоки відображають в динаміці зміни основних кількісних характеристик фінансових ресурсів. Вхідні грошові потоки не мають цільового призначення, не прив'язані до вихідних грошових потоків і не обов'язково використовуються підприємством за призначенням на відміну від фінансових ресурсів..

Ототожнення понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти» є недоцільним і з погляду більшості вітчизняних підприємств, які, зазвичай, є обмеженими у коштах, виходячи з реалій сучасних умов господарювання в Україні [3], а тому фінансових можливостей і фінансових ресурсів у суб'єкта господарювання може бути більше ніж грошових коштів..

Ототожнюючи фінансові ресурси з грошми, значно звужують поняття «фінансових ресурсів», адже до їх складу входять не лише наявні, але й потенційні грошові кошти. А відмінність категорії «фінансові ресурси» від категорії «гроші» полягає в тому, що «фінансові ресурси» опосередковують фінансові відносини, які виникають в процесі розподілу продукту, виробленого суб'єктами господарювання. Для більшої точності доцільно було б окремо зазначити, що фінансові ресурси не просто грошові кошти, а деякий ресурс, що здатний перетворюватися на капітал, який не виступає у вигляді реальних грошей.

Однак не всі фінансові ресурси підприємства формуються за чітко визначеним розміром, оскільки частина їх створюється в результаті форс-мажорних обставин (надзвичайних подій), а розмір авансованих в основні і оборотні засоби фінансових ресурсів може не збігатися з коштами, що повертаються на рахунки підприємства в результаті продажу товарів, у виробництві яких використано оборотні і основні засоби.

Оскільки фінансові ресурси забезпечують не тільки просте, але й розширене відтворення, важливою складовою фінансових ресурсів є позикові кошти, які мобілізуються на фінансовому ринку. Тому

заслугує на увагу таке визначення фінансових ресурсів, при якому враховуються всі джерела коштів, акумульовані для формування необхідних активів з метою здійснення усіх видів діяльності як за рахунок власних доходів, нагромаджень та капіталу, так і за рахунок різного роду надходжень [3]. Тобто фінансові ресурси підприємств пов'язані зі зміною форми вартості з грошової на матеріальну і є динамічним поняттям. Отже, формування фінансових ресурсів підприємств відбувається в момент надходження грошових коштів на рахунки і в касу підприємства, а їх використання означає процес обміну грошових коштів на матеріальні ресурси з метою продовження господарської діяльності підприємства.

Організація фінансових відносин підприємства базується на формуванні, русі та ефективному використанні фінансових ресурсів підприємства, тобто фінансові ресурси виступають матеріальним носієм фінансових відносин. При цьому необхідно відзначити, що різні за видами фінансові ресурси (зовнішні або власні) характеризують перш за все різні ступені поділу та руху цих ресурсів, зокрема [16]:

- перерозподіл вільних ресурсів, які залучені або запозичені підприємством;
- перерозподіл наявних ресурсів окремого суб'єкта господарювання;
- незаконний перерозподіл ресурсів у разі існування кредиторської заборгованості, яка у перехідній економіці виникає переважно внаслідок порушень у кругообігу ресурсів та призводить зазвичай до фінансових ускладнень.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Фінансові ресурси виникли на ринковому етапі розвитку суспільного виробництва, їх відносять до похідних. Більшість науковців розглядають в складі фінансових ресурсів грошові фонди, доходи і надходження усіх грошових коштів, що надходять на підприємство з різних видів господарської діяльності, а також залучені зовнішні ресурси. При цьому важливим є розгляд з позиції формування та з позиції розподілу. З позиції формування виділяємо власні та залучені

ресурси, а з позицій використання фінансових ресурсів найважливішими є завдання з управління ними в операційній та інвестиційній діяльності, зокрема управління необоротними та оборотними активами, реальними та фінансовими інвестиціями. Кожне з цих напрямків має свої особливості, алгоритми управління, що має бути адаптовано до галузевих особливостей підприємства. Вважаємо за доцільне трактувати «фінансові ресурси» як сукупність грошових коштів та їх еквівалентів, сформованих у процесі господарської діяльності та отриманні ззовні призначені для виконання фінансових зобов'язань і процесів

фінансування відтворення підприємства. Грошові кошти не є тотожними фінансовим ресурсам, а становлять лише їх частину та є найліквіднішим активом підприємства, включаючи готівку в касі, кошти на банківських рахунках в банках, депозити та електронні гроші. Приведене визначення фінансових ресурсів підприємства, на нашу думку, є повним і точним. У ньому розкривається основний внутрішній зміст фінансових ресурсів, відповідно до чого з'являється можливість виявлення механізму впливу фінансів на відтворювальний процес, що є перспективою подальших наукових досліджень.

Література

1. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. *Фінанси підприємств*: навч. Посібник. 3-тє вид., виправл. і доп. К.: Знання-Прес, 2009. 299 с.
2. Апопій В. В., Шутовська Н. О., Серета С. А. *Основи підприємництва*: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 324 с.
3. Афанасьєв М. В., Плоха О. Б. *Економіка підприємства*: підручник. К.: Ліра-К, 2013. 664 с.
4. Базецька Г. І., Суботовська Л. Г., Ткаченко Ю. В. *Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері*: навч. посіб. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2012. 292 с.
5. Біла О. Г. *Фінанси підприємства*: навчальний посібник. В-во ПП «Магнолія 2006», 2012. 384 с.
6. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. *Управління фінансами підприємств*: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с
7. Бланк І.О., Ситник Г.В. *Управління фінансами підприємств*: підр. для вищих навч. закладів. К.: КНТЕУ, 2006. 779 с.
8. Бражник Л.В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. *Економіка і суспільство*. № 14. 2018 URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/111.pdf
9. Гудзь О. *Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: монографія*. Київ: ННЦ ІАЕ, 2007. 578 с.
10. Зятковський І. В. *Фінансова діяльність суб'єктів господарювання*: навч. посіб. Чернівці: Золоті литаври, 2007. 274 с.
11. Кальченко М. М. Формування та використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств. *Вісник соціально-економічних досліджень*, 2014. Вип. 2 (53) <https://core.ac.uk/reader/147038550>
12. Катан Л. І., Сидоренко А. І. Фінансові ресурси підприємства та особливості їх формування. *Ефективна економіка*. 2014. № 6. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3087/1/1.pdf>
13. Коробов М.Я. *Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств*: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. К.: Знання, 2002. 294 с.
14. Омельченко Л. С. *Фінансовий менеджмент*: навч. посіб. Маріуполь: ПДТУ, 2016. 235 с.
15. Опарін В. М. *Фінанси (Загальна теорія)*: Навч. посібник, 4-те вид., без змін. К.: КНЕУ, 2007. 240 с.
16. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін. *Фінанси підприємств*: підручник. Восьме вид., перероб. і доп.. К.: КНЕУ, 2013. 219 с.
17. Пойда-Носик Н., Грабарчук С. Фінансові ресурси підприємства. *Фінанси України*. 2003. № 1. С. 96–103.
18. Рибалко Н. О. Фінансові ресурси підприємств: грошові кошти чи щось більше? URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/14_2009/10.pdf
19. Kinzerska, O., Garafonova O., Kravchuk, Y., Ivanko, A., & Prystupa A. Implementation of the financial strategy for sustainable ecological and economic development in the agricultural sector. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021. 4(39). С. 578–586.
20. Войнаренко М. П., Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю. Моделювання процесу прийняття рішення щодо джерел фінансування інноваційної діяльності. *Економічний часопис – XXI*. 2016. № 160 (7- 8). С. 126-129.

References

1. Azarenkova H. M., Zhuravel T. M., Mykhailenko R. M. (2009) *Finansy pidpriemstv*: navch. Posibnyk [Finance of enterprises]. 3-tie vyd., vypravl. i dop. K.: Znannia-Pres.
2. Apopii V. V., Shutovska N. O., Sereda S. A. (2014). *Osnovy pidpriemnytstva*: navch. posib. [Basics of entrepreneurship] K.: Lira-K.
3. Afanasiev M. V., Plokhа O. B. (2013) *Ekonomika pidpriemstva*: pidruchnyk. K.: Lira-K.
4. Bazetska H. I., Subotovska L. H., Tkachenko Yu. V. (2012) *Finansy pidpriemstva: planuvannia ta upravlinnia u vyrobnychii sferi: navch. posib.* [Enterprise finance: planning and management in the production sphere]. Khark. nats. akad. misk. hosp.-va. Kh.: KhNAMH.
5. Bila O.H. (2012) *Finansy pidpriemstva*: navchalnyi posibnyk. [Finance of enterprises]V-vo PP «Mahnoliia 2006».
6. Blank I.O, Sytnyk H.V, Andriets V.S. (2017) *Upravlinnia finansamy pidpriemstv* : pidruchnyk [Enterprise finance management]. 2-he vyd., pererobl. i dopovn. Kyiv : Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t.
7. Blank I.O., Sytnyk H.V. (2006) *Upravlinnia finansamy pidpriemstv*: pidr. dlia vyshchykh navch. Zakladiv. [Enterprise finance management]. K. : KNTEU, 2006. 779 s.
8. Brazhnyk L.V. (2018) Finansovi resursy pidpriemstva: yikh formuvannia ta vykorystannia [Financial resources of the enterprise: their formation and use]. *Ekonomika i suspilstvo*. № 14. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/111.pdf
9. Hudz O. (2007) *Finansovi resursy silskohospodarskykh pidpriemstv*: monohrafiia [Financial resources of the enterprise: their formation and use]. Kyiv: NNTs IAE. 578 s.
10. Ziatkovskiy, I. V. (2007) Finansova diialnist subiektiv hospodariuvannia: navch. posib. [Financial activity of economic entities]. Chernivtsi: Zoloti lytavry. 274 s.
11. Kalchenko M.M. (2014) Formuvannia ta vykorystannia finansovykh resursiv silskohospodarskykh pidpriemstv [Formation and use of financial resources of agricultural enterprises]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen, rik*, vypusk 2 (53) <https://core.ac.uk/reader/147038550>
12. Katan L. I., Sydorenko A. I. (2014) Finansovi resursy pidpriemstva ta osoblyvosti yikh formuvannia [Financial resources of the enterprise and features of their formation]. *Efektivna ekonomika* № 6. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3087/1/1.pdf>
13. Korobov M.Ia. (2002) *Finansovo-ekonomichni analiz diialnosti pidpriemstv*: navchalnyi posibnyk dlia studentiv ekonomichnykh spetsialnostei vyshchykh navchalnykh zakladiv [Financial and economic analysis of enterprise activity]. K.: Znannia.
14. Omelchenko L. S. (2016) *Finansovy menedzhment*: navch. posib. [Financial management] Mariupol: PDTU.
15. Oparin V. M. (2007) *Finansy* (Zahalna teoriia): Navch. posibnyk [Finance (General theory)], 4-te vyd., bez zmin. K.: KNEU.
16. Poddierohin A.M., Bilyk M.D., Buriak L.D. ta in. (2013) *Finansy pidpriemstv*: pidruchnyk [Enterprise finance]. Vosme vyd., pererob. i dop.. K.: KNEU.
17. Poida-Nosyk N., Hrabarchuk S. (2003) Finansovi resursy pidpriemstva [Financial resources of the enterprise]. *Finansy Ukrainy*. № 1. S. 96–103.
18. Rybalko N. O. (2009) *Finansovi resursy pidpriemstv: hroshovi koshty chy shchos bilshе?* [Financial resources of enterprises: cash or something more?] URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/14_2009/10.pdf
19. Kinzerska, O., Garafonova O., Kravchyk, Y., Ivanko, A., & Prystupa A. (2021). Implementation of the financial strategy for sustainable ecological and economic development in the agricultural sector. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(39), pp. 578–586.
20. Voynarenko M. P., Dzhezhula V. V., Yepifanova I. Yu. (2016) *Modeliuvannia protsesu pryiniattia rishennia shchodo dzherel finansuvannia innovatsiinoi diialnosti* [Modeling of the decision-making process regarding the sources of financing of innovative activities]. *Economic Annals – XXI*, no. 160 (7-8), pp. 126-129.

Abstract

DZERELEIKO Svitlana, LOPATOVSKIY Viktor, SHPYLOVYI Viktor. Definition of "financial resources" and "cash"

The obtained results of theoretical research become the basis of the practical activities of enterprises and are the basis for the development of programs, projects, corporate and functional strategies of the enterprise. Therefore, a theoretical study of clarifying the essence of the concepts "financial resources" and "cash" is relevant from the point of view of optimizing management processes in financial management and establishing effective internal and external communications with the correct use of these concepts. The purpose of this scientific article is to study the essence of the definitions "financial resources" and "cash" and clarify their

common and distinctive characteristics. The article discusses the concept of "resources" and their characteristics. Different approaches of scientists to the interpretation of financial resources, their features and differences are studied. The obtained results are systematized in a table highlighting the key meaning, which became: cash funds, cash resources, highly liquid assets, own and loan funds, target direction and sources of income (internal and external). The role of money in the financial and economic activity of the enterprise is determined. Cash is constantly deposited in bank accounts or cash registers in the form of proceeds from sales or income and is withdrawn when payments are made. Domestic scientists define cash as the receipt and outflow of monetary units of the enterprise and their equivalents, generated as a result of its economic activity, the movement of which is related to the factor of time, risk and liquidity. It has been proven that equating financial resources with money significantly narrows the concept of "financial resources", because they include not only available, but also potential funds. We consider it expedient to interpret "financial resources" as a set of cash and their equivalents, formed in the process of economic activity and received from the outside intended for the fulfillment of financial obligations and financing processes of the reproduction of the enterprise. It is established that cash is not the same as financial resources, but is only a part of them and is the most liquid asset of the enterprise, including cash in hand, funds on bank accounts in banks, deposits and electronic money. The given definition of financial resources of the enterprise reveals the main internal content of financial resources, according to which it becomes possible to identify the mechanism of the influence of finance on the reproductive process, which is a prospect for further scientific research.

Keywords: financing, financial resources, financial management, money, reproduction, development, management.

Стаття надійшла до редакції 01.06.2022 р.

Бібліографічний опис статті:

Джерелейко С. Д., Лопатовський В. Г., Шпильовий В. А. Дефініція понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти». *Innovation and Sustainability*. 2022. № 2. С. 131-138.

Dzereleiko S., Lopatovskyi V., Shpylovyi V. (2022) Definition of «financial resources» and «cash». *Innovation and Sustainability*, № 2, pp. 131-138.